Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

15. november 2018*

Eelotsusetaotlus – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Kohtualluvus tsiviil- ja kaubandusasjades – Kohaldamisala – Artikli 1 lõige 1 – Mõiste „tsiviil- ja kaubandusasjad“ – Liikmesriigi emiteeritud võlakirjad – Erasektori osalemine selle riigi valitsemissektori võla restruktureerimises – Võlakirjatingimuste ühepoolne tagasiulatuv muutmine – Ühise tegutsemise klauslid – Hagi kõnealuse riigi vastu, mille on esitanud eraõiguslikud võlausaldajad, kes omavad neid võlakirju füüsiliste isikutena – Riigi vastutus tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel

Kohtuasjas C-308/17,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Oberster Gerichtshofi (Austria kõrgeim üldkohus) 25. aprilli 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 29. mail 2017, menetluses

Hellenische Republik

versus

Leo Kuhn

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: Euroopa Kohtu asepresident R. Silva de Lapuerta (ettekandja) esimese koja presidendi ülesannetes, kohtunikud J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund ja S. Rodin,

kohtujurist: Y. Bot,

kohtusekretär: ametnik I. Illéssy,

arvestades kirjalikku menetlust ja 19. aprilli 2018. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– Hellenische Republik, esindaja: *Rechtsanwältin* K. Kitzberger,

– L. Kuhn, esindaja: *Rechtsanwalt* M. Brand,

– Kreeka valitsus, esindajad: K. Boskovits, S. Charitaki, M. Vlassi ja S. Papaioannou,

– Itaalia valitsus, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avoccato dello Stato* P. Pucciariello,

– Portugali valitsus, esindajad: L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja P. Lacerda,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Wilderspin ja M. Heller,

olles 4. juuli 2018. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb küsimust, kuidas tõlgendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 7 punkti 1 alapunkti a.

2 See taotlus esitati Hellenische Republiki (Kreeka Vabariik) ja Leo Kuhni vahelises vaidluses, mis puudutab nõuet täita selle liikmesriigi emiteeritud võlakirjade tingimusi või hüvitada nende tingimuste täitmata jätmisest tekkinud kahju.

Õiguslik raamistik

ESMi asutamisleping

3 Brüsselis (Belgia) sõlmiti 2. veebruaril 2012 Belgia Kuningriigi, Saksamaa Liitvabariigi, Eesti Vabariigi, Iirimaa, Kreeka Vabariigi, Hispaania Kuningriigi, Prantsuse Vabariigi, Itaalia Vabariigi, Küprose Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Malta, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Portugali Vabariigi, Sloveenia Vabariigi, Slovaki Vabariigi ja Soome Vabariigi vahel Euroopa stabiilsusmehhanismi asutamisleping (edaspidi „ESMi asutamisleping“). Selle lepingu artikli 12 lõige 3 näeb ette, et euroala riikide kõigi uute väärtpaberite tingimustesse, mille lunastustähtaeg on üle ühe aasta, lisatakse alates 1. jaanuarist 2013 ühise tegutsemise klauslid ning seda tehakse viisil, millega tagatakse nende samasugune õiguslik mõju.

Liidu õigus

4 Määruse nr 1215/2012 põhjendustes 4, 15 ja 16 on märgitud:

„(4) Teatavad erinevused kohtualluvust ja kohtuotsuse täitmist käsitlevates siseriiklikes eeskirjades takistavad siseturu häireteta toimimist. Olulised on sätted, millega ühtlustatakse kollisiooninormid kohtualluvuse kohta tsiviil- ja kaubandusasjades ning tagatakse, et liikmesriigis tehtud kohtuotsuste vastastikune tunnustamine ja täitmine oleks kiire ja lihtne.

[…]

(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.

(16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvusel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitatakse hagi

liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatuse ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.“

5 Selle määruse artikli 1 lõige 1 sätestab:

„Käesolevat määrust kohaldatakse tsiviil- ja kaubandusasjade suhtes igat liiki kohtutes. Eelkõige ei kohaldata seda maksu-, tolli- ja haldusasjade suhtes ega riigi vastutuse suhtes tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).“

6 Nimetatud määruse artikli 4 lõikes 1 on ette nähtud:

„Käesoleva määruse kohaselt esitatakse hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.“

7 Nimetatud määruse artikli 7 punkti 1 alapunktis a on sätestatud:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

1) a) lepinguid puudutavates asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita asjaomane kohustus;“.

Kreeka õigus

8 Eelotsusetaotluse kohaselt hõlmab Kreeka keskpanga arvelduskontode süsteem nende osaliste nimel avatud kontosid, kellel on selles süsteemis osalemiseks Kreeka keskpanga presidendi luba.

9 Seaduse 2198/1994 artikli 6 lõike 2 kohaselt võivad Kreeka keskpanga arvelduskontode süsteemi osalised anda võlakirjaga seotud õigusi kolmandatest isikutest investoritele, kuid neid õigusi andval õigustoimingul on tagajärjed ainult asjaomastele isikutele, välistades sõnaselgelt igasuguse mõju Kreeka Vabariigi kasuks või kahjuks.

10 Selle seaduse artikli 6 lõikes 4 on nähtud ette, et võlakiri kantakse nimetatud süsteemis osaleja kontole.

11 Lisaks on 23. veebruari 2012. aasta seaduses 4050/2012, mis käsitleb eeskirju Kreeka riigi emiteeritud või tagatud väärtpaberite muutmiseks võlakirjaomanike nõusolekul (*FEK A’* 36/23.2.2012), nähtud sisuliselt ette, et teatavate Kreeka riigivõlakirjade omanikele tehakse nn restruktureerimise ettepanek, millega Kreeka riik kutsub neid üles otsustama, kas nad nõustuvad selles ettepanekus viidatud turukõlblike väärtpaberite muutmisega.

12 Seaduse artikli 1 lõike 4 kohaselt on kõnealuste väärtpaberite muutmiseks vaja kvoorumit, mis vastab 50% asjaomaste võlakirjade kogusummast, ning kvalifitseeritud häälteenamust, mis vastab kahele kolmandikule osalevast kapitalist.

13 Nimetatud seaduse artikli 1 lõikes 9 on nähtud ette ka „restruktureerimisklausli“ ehk „ühise tegutsemise klausli“ kehtestamine, mis võimaldab muuta esialgseid võlakirjatingimusi otsustega, mis on vastu võetud välja maksmata kapitali esindava kvalifitseeritud häälteenamusega ning mis kehtib ka vähemuse suhtes.

14 Selle sätte kohaselt kohaldatakse võlakirjaomanike otsust võtta Kreeka riigi esitatud ümberkorraldamispakkumus vastu või lükata see tagasi *erga omnes*, see on siduv kõigile asjaomastele võlakirjaomanikest võlausaldajatele ning sellega tunnistatakse kehtetuks kõik sellega vastuolus olevad üld- või eriseadused, haldusotsused ja lepingud.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

15 Millalgi enne 2011. aastat soetas L. Kuhn, elukoht Viin (Austria), Austrias depositooriumina tegutseva panga kaudu riigivõlakirju nominaalväärtusega 35 000 eurot, mille emiteeris Kreeka Vabariik, mille suhtes kohaldatakse Kreeka õigust ja millega kaubeldakse Ateena (Kreeka) börsil kui registrikande vormis väärtpaberitega. Väärtpaberid registreeriti Kreeka keskpanga arvelduskontode süsteemis.

16 Riigivõlakirjad, mille lunastustähtpäev oli 20. veebruaril 2012, kanti väärtpaberikontole, mille omanik selles depositooriumina tegutsevas pangas oli L. Kuhn. Tegemist on esitajaväärtpaberitega, mis annavad vastavalt võlakirjatingimustele õiguse nõuda lunastustähtpäeva saabudes investeeritud raha tagastamist ja intresside maksmist.

17 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et L. Kuhni ja Kreeka Vabariigi vahel puudub igasugune lepinguline suhe.

18 Selle kohtu sõnul tuleneb nii seadusest 2198/1994 kui ka kõnesolevate riigivõlakirjade võlakirjatingimustest, et nende võlakirjade omanikeks ja võlausaldajateks said kõigepealt Kreeka keskpanga arvelduskontode süsteemi osalised, kui need võlakirjad kanti nende osaliste kontole, kuna vaatamata sellele, et viimased võivad anda nende võlakirjadega seotud õigusi edasi kolmandatest isikutest investoritele, on neid õigusi andval õigustoimingul tagajärjed ainult asjaomastele isikutele, välistades sõnaselgelt igasuguse mõju Kreeka Vabariigi kasuks või kahjuks.

19 Seaduse 4050/2012 vastuvõtmise tulemusena konverteeris Kreeka Vabariik võlakirjad, mille L. Kuhn oli omandanud, asendades need uute, väiksema nimiväärtusega riigivõlakirjadega.

20 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et L. Kuhni väitel maksis Kreeka Vabariik kuni selle konverteerimise päevani intressi kontole, mis oli tema nimel avatud ühes Austrias asuvas pangas. Ta täpsustab, et L. Kuhn müüs konverteeritud võlakirjad ära 7831,58 euro eest, mille tõttu ta kandis 28 673,42 euro suurust kahju – summa, mis vastab võlakirjade nimiväärtusele lunastustähtpäeva, nimelt 20. veebruari 2012. aasta seisuga ning sisaldab intressi ja kulusid.

21 Leo Kuhn esitas Kreeka Vabariigi vastu hagi Landesgericht für Zivilrechtssachen Wienile (tsiviilasju lahendav liidumaa kohus Viinis, Austria), nõudes kõnealuste võlakirjade algsete võlakirjatingimuste täitmist või nende tingimuste täitmata jätmisest tekkinud kahju hüvitamist.

22 See kohus tunnistas 8. jaanuari 2016. aasta kohtumäärusega, et rahvusvahelise kohtualluvuse eeskirjade järgi ei allu asi talle.

23 Oberlandesgericht Wien (liidumaa kõrgeim kohus Viinis, Austria), kellele esitati selle kohtumääruse peale määruskaebus, lükkas 25. veebruari 2016. aasta kohtumäärusega Austria kohtute kohtualluvuse puudumise vastuväited tagasi põhjusel, et L. Kuhni nõue ei tugine mitte Kreeka õigusaktile, vaid kõnesolevate riigivõlakirjade algsetele võlakirjatingimustele, ning kohtualluvus määratakse Kreeka õiguse alusel, ning et käsitletaval juhul on pädev võlausaldaja alalise elukoha kohus, st selle paiga kohus, kus võlanõue täita tuli.

24 Kreeka Vabariik esitas selle kohtumääruse peale erakorralise määruskaebuse Oberster Gerichtshofile (Austria kõrgeim üldkohus).

25 See kohus leiab, et kui L. Kuhn nõuab, et Kreeka Vabariik täidaks kõnesolevate riigivõlakirjade võlakirjatingimusi, tugineb ta põhjendatult väidetavale õigussuhtele tema kui riigivõlakirjade omandaja ja Kreeka Vabariigi kui nende võlakirjade emiteerija vahel ning et seega eksisteerib niinimetatud teisene lepinguline suhe määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 1 tähenduses.

26 Neil asjaoludel otsustas Oberster Gerichtshof (Austria kõrgeim üldkohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 1 alapunkti a tuleb tõlgendada nii, et:

– ka olukorras, kus – nagu käesoleval juhul – on nõue lepingu alusel korduvalt üle antud, määratakse kohustuse täitmise koht viidatud sätte tähenduses kindlaks esmakordse lepingulise suhte alusel;

– juhul, kui esitatakse nõue täita riigivõlakirja – käesoleval juhul Kreeka Vabariigi emiteeritud riigivõlakirja – tingimusi või hüvitada nende tingimuste täitmata jätmisest tekkinud kahju, määratakse kohustuse täitmise tegelik koht kindlaks juba selle alusel, et neist riigivõlakirjadest tulenevaid intresse maksti liikmesriigis avatud väärtpaberikonto omaniku arvelduskontole;

– asjaolu, et esmakordse lepingulise suhte alusel on kindlaks määratud õiguslik kohustuse täitmise koht [selle sätte] tähenduses, välistab selle, et järgnev lepingu tegelik täitmine on aluseks sellele, et määrata kindlaks – veel üks – kohustuse tegeliku täitmise koht [sama] sätte tähenduses?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

27 Eelotsusetaotluse esitanud kohus soovib oma küsimusega sisuliselt teada, kas niisuguses olukorras nagu põhikohtuasjas, kus isik omandas depositooriumina tegutseva panga vahendusel liikmesriigi emiteeritud võlakirju, tuleb määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 1 alapunkti a tõlgendada nii, et „selle paiga, kus tuli täita asjaomane kohustus“, määravad ära võlakirjatingimused nende võlakirjade emiteerimisel, või hoopis võlakirjatingimuste tegeliku täitmise, näiteks intresside maksmise koht.

28 Kreeka Vabariik ning Kreeka ja Itaalia valitsus on seisukohal, et põhikohtuasi ei kuulu „tsiviil- ja kaubandusasjade“ alla määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses, kuivõrd see puudutab liikmesriigi suveräänset õigust võtta vastu õigusakte oma valitsemissektori võla restruktureerimiseks.

29 Järelikult tuleb esmalt määrata kindlaks, kas niisugune vaidlus nagu põhikohtuasjas võib puudutada „tsiviil- ja kaubandusasju“ nimetatud artikli 1 lõike 1 tähenduses.

30 Selle sätte kohaselt ei kohaldata määrust nr 1215/2012 eelkõige „riigi vastutuse suhtes tegevuse või tegevusetuse eest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*)“.

31 Kuna määrusega nr 1215/2012 tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu 22. detsembri 2000. aasta määrus nr 44/2001 kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42), siis kehtib Euroopa Kohtu tõlgendus viimasena nimetatud määruse sätete kohta ka määruse nr 1215/2012 suhtes, kui nende kahe liidu õigusakti sätteid võib pidada samaväärseks (16. novembri 2016. aasta kohtuotsus Schmidt, C-417/15, EU:C:2016:881, punkt 26, ja 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, punkt 31).

32 Nii on see määruse nr 44/2001 artikli 1 lõike 1 ja määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 puhul, mis piiritlevad nende määruste kohaldamisala „tsiviil- ja kaubandusasjadega“, jätmata siiski määratlemata, milline sisu ja ulatus on sellel mõistel, mille suhtes on Euroopa Kohus otsustanud, et seda käsitatakse kui autonoomset mõistet, mille tõlgendamisel tuleb lähtuda ühelt poolt nende määruste eesmärgist ja süsteemist, ja teiselt poolt riigisiseste õigussüsteemide kogumist tulenevatest üldpõhimõtetest (11. juuni 2015. aasta kohtuotsus Fahnenbrock jt, C-226/13, C-245/13 ja C-247/13, EU:C:2015:383, punkt 35, ning 9. märtsi 2017. aasta kohtuotsus Pula Parking, C-551/15, EU:C:2017:193, punkt 33).

33 Selle tõlgendamise tulemusena jäävad teatavad hagid või kohtuotsused vaidluse osapoolte vaheliste õigussuhete olemuslike tunnuste või vaidluseseme enda tõttu määruse nr 1215/2012 kohaldamisalast välja (15. veebruari 2007. aasta kohtuotsus Lechouritou jt, C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 30 ja seal viidatud kohtupraktika).

34 Euroopa Kohus on seega leidnud, et kuigi teatavad ametiasutuse ja eraõigusliku isiku vahelised vaidlused võivad kuuluda selle määruse kohaldamisalasse, ei ole see nii, kui ametiasutus teostab avalikku võimu (15. veebruari 2007. aasta kohtuotsus Lechouritou jt, C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 31 ja seal viidatud kohtupraktika).

35 Nii on see eelkõige vaidluste puhul, mis johtuvad sellest, et üks vaidluspool teostab avalikku võimu volitusi, kuna need on ulatuslikumad võrreldes üksikisikute vahelisi suhteid reguleerivates üldistes õigusnormides sätestatuga (15. veebruari 2007. aasta kohtuotsus Lechouritou jt, C-292/05, EU:C:2007:102, punkt 34).

36 Mis puudutab vaidlust põhikohtuasjas, siis tuleb järelikult kindlaks teha, kas see lähtub Kreeka Vabariigi tegevusest, mis kaasneb avaliku võimu volituste teostamisega.

37 Nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 62 ja järgmistes punktides märgib, ilmneb avaliku võimu teostamine käesoleval juhul nii Kreeka Vabariigi ja põhikohtuasjas käsitletavate riigivõlakirjade omanike vahelise suhte laadist ja selle muutmise viisist kui ka erakorralistest asjaoludest, milles need muudatused tehti.

38 Nimelt, pärast seda, kui Kreeka seadusandja võttis vastu seaduse 4050/2012 ja kehtestas selle seadusega tagasiulatuvalt ühise tegutsemise klausli, asendati need väärtpaberid uute, märkimisväärselt väiksema nimiväärtusega riigivõlakirjadega. Niisugust võlakirjade asendamist ei olnud ette nähtud ei algsetes võlakirjatingimustes ega ka Kreeka õiguses, mis kehtis nende tingimustega võlakirjade emiteerimise ajal.

39 Seega andis ühise tegutsemise klausli tagasiulatuv kehtestamine Kreeka Vabariigile võimaluse näha ette nende võlakirjade finantstingimustes oluline muudatus, mis kehtis kõigi võlakirjaomanike suhtes – sealhulgas ka nende võlakirjaomanike suhtes, kes oleksid tahtnud olla selle muutmise vastu.

40 Lisaks toimus see täiesti uudne ühise tegutsemise klausli tagasiulatuv kehtestamine ja sellest tulenenud nimetatud finantstingimuste muutmine sügava finantskriisi kontekstis ja erakorralistel asjaoludel. Nende meetmete võtmise dikteeris eelkõige vajadus valitsustevahelise abimehhanismi raames restruktureerida Kreeka riigi valitsemissektori võlg ja maandada restruktureerimiskava ebaõnnestumise ohtu, et vältida riigi maksejõuetust ja tagada euroala finantsstabiilsus. Euroala riikide riigipead ja valitsusjuhid kinnitasid seetõttu 21. juuli ja 26. oktoobri 2011. aasta deklaratsioonides, et erasektori osaluse osas tuleb Kreeka Vabariigi olukorras kasutada erakordset lahendust.

41 Selle olukorra erakorralisus tuleneb ka asjaolust, et vastavalt ESMi asutamislepingu artikli 12 lõikele 3 lisatakse alates 1. jaanuarist 2013 euroala riikide kõigi uute väärtpaberite tingimustesse, mille lunastustähtaeg on üle ühe aasta, ühise tegutsemise klauslid ning seda tehakse viisil, millega tagatakse nende samasugune õiguslik mõju.

42 Sellest järeldub, et arvestades, millistes erakorralistes tingimustes ja asjaoludel võeti vastu seadus 4050/2012, mille kohaselt põhikohtuasjas käsitletavaid algseid riigivõlakirjade tingimusi muudeti ühise tegutsemise klausli kehtestamisega ühepoolselt ja tagasiulatuvalt, ja arvestades ka selle seaduse üldist huvi pakkuvat eesmärki, lähtub vaidlus põhikohtuasjas avaliku võimu teostamisest ja tuleneb Kreeka riigi tegevusest selle avaliku võimu teostamisel, mistõttu see vaidlus ei kuulu „tsiviil- ja kaubandusasjade“ alla määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõike 1 tähenduses.

43 Neil asjaoludel tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisugune vaidlus nagu põhikohtuasjas, mis puudutab liikmesriigi emiteeritud võlakirju omandanud füüsilise isiku hagi selle riigi vastu, et vaidlustada nimetatud võlakirjade vahetamine väiksema väärtusega võlakirjade vastu, mis sunniti sellele füüsilisele isikule peale seadusega, mille liikmesriigi seadusandja oli vastu võtnud erakorralistel asjaoludel ja mille kohaselt neid tingimusi muudeti ühepoolselt ja tagasiulatuvalt ühise tegutsemise klausli kehtestamisega, võimaldades asjaomaste võlakirjade omanike enamusel sundida see vahetus peale vähemusele, ei kuulu „tsiviil- ja kaubandusasjade“ alla selle sätte tähenduses.

Kohtukulud

44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 1 lõiget 1 tuleb tõlgendada nii, et niisugune vaidlus nagu põhikohtuasjas, mis puudutab liikmesriigi emiteeritud võlakirju omandanud füüsilise isiku hagi selle riigi vastu, et vaidlustada nimetatud võlakirjade vahetamine väiksema väärtusega võlakirjade vastu, mis sunniti sellele füüsilisele isikule peale seadusega, mille liikmesriigi seadusandja oli vastu võtnud erakorralistel asjaoludel ja mille kohaselt neid tingimusi muudeti ühepoolselt ja tagasiulatuvalt ühise tegutsemise klausli kehtestamisega, võimaldades asjaomaste võlakirjade omanike enamusel sundida see vahetus peale vähemusele, ei kuulu „tsiviil- ja kaubandusasjade“ alla selle sätte tähenduses.

Allkirjad